

BAJOMI LÁZÁR ENDRE: *Francia krónika*

LORÁND IMRE: *Eltűjta a szél*

HEGEDŰS GÉZA: *Hazaias nevelés és ifjúsági irodalom*

CSÁNYI LÁSZLÓ: *Naplójegyzetek*

HAMAR IMRE: *Tóvári Tóth István művészete*

MENDÖL ZSUZSA: *Kaposvári Tavasz Tárlat*

/Részlet/

BAJOMI LÁZÁR ENDRE

Francia krónika

FRANCIA MŰVEK MAGYARUL

Az utóbbi időben megjelent könyvek közül alighanem *Apollinaire válogatott művei* a legjelentősebb, amelyet az Európa adott ki a „magyar Pléiade” reprezentatív sorozatában. A 33 ives kitűnő kiállítású könyv (a Kossuth nyomda és Verseci Miklós műszaki szerkesztő érdeme), amelyet Réz Pál műértő gondnal válogatott, szerkesztett és jegyzetelt, döntő lépés a magyar Apollinaire-ismeret (a kultusztól még messze vagyunk!) útján, mégpedig elsősorban azért, mert most először jelennek meg legfontosabb prózai művei. Az újító költőknek általában az a közös sorsa nálunk, hogy néhányan már korán felfigyelnek munkásságukra, de aztán – sajnos – sokszor évtizedek telnek el, amíg igazán elkezdődik az ismeretség. Ez esetben is így volt: Kassák folyóirata, *A Tett* már 1915 november 1-i 1. számában közölte az első magyar Apollinaire-verset. Viszont az első kötet csak 1940-ben jelent meg, azaz 25 évvel később, Radnóti és Vas fordításában. A felszabadulás óta két gyűjteményes kötetet adtak ki: *Válogatott versek* (Radnóti, Rónay, Somlyó, Vas ford.; Gera szerk.; Magvető, 1958) és *Guillaume Apollinaire válogatott versei* (Radnóti és Vas ford.; Móra, é. n.).

Ez a kötet több új versfordításon kívül, nemcsak a költő France misztikus-erotikus novelláira emlékeztető elbeszéléseit közli, hanem *A meggyilkolt költő* című 1916-ban megjelent önéletrajzi fogantatású különös regényét is és sok tanulmánya mellett a legjelentősebbet, *Az új szellem és a költők* címűt, amely a nemzetközi avantgarde egyik úttörő és kimagasló dokumentuma.

Ami a lírai részt illeti, ezt bizonyára nálam illetékesebbek fogják elemezni, éppen ezért csak arra szorítkozom, hogy üdvözljem a régi és érdemes Apollinaire-fordítók táborában Eörsi Istvánt, aki most állt be az Apollinaire-átültetők sorába és máris vitéz fordítói tettekkel gyarapította az említett tábor dicsőségét (sajnos az úgy látszik most már fordíthatatlannak elkönnyvelhető *A Mirabeau híd* magyar változata neki sem sikerült... Talán Tóth Árpád zenei talentumára és Kosztolányi ördögi leleményeire [...]